

SUSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Extranjer. 9'00 id. id.
Pagant per any, una pesseta de rebuix

EL POBLE: CATALA

DIRECTOR
PERE OGORINAS
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.
IMPRESA
CARRER FORTY, NÚM. 2, TERB
TELÈFONS
Redacció, 723 - Imprempta, 2.398

ANY IX NÚM. 2.512 BARCELONA, DIVENDRES 19 DE JANER DE 1912 UN NÚMERO, 5 CENTIMS

LA DEVALUADA

Del catalanisme, al regionalisme.-Del regionalisme al monarquisme dinàstic

Jo portava dintre'l cor un gran sentiment patriòtic.

L'amor a Catalunya, la patria heroica, florida d'entusiasmes la meua idealitat i la meua vida. El món, tan gran i tan ample, era per a mi l'estoït opacitat de la meua patria heroica: Catalunya era per mi la joia neta i única que jo adorava.

Allà on s'aplegués un estol d'homes de bona voluntat, allà hi corria el meu anhel i vibrava la meua paraula apostolitzadora, i allà més en la virtualitat dels ideals que en la força de les meues forces. Semblava que arreu esclatava, pur i abundant, com flor de martiri, el patriotisme dels catalans: era l'esperansa en la llibertat de Catalunya.

A les primeries del nostre segle, prenien carn i sang popular les doctrines federalistes; no era una vana abstracció el primarisme: bategava darrera d'ell el cor del poble. Y el moviment reivindicador català prenia una noble i victoriosa fàscia democràtica que fatalment el conduiria cap a un moviment liberal que fora una menassa seria per als tirans.

Mes all, quel capdellat del catalanisme venia tant de la regressió tradicionalista, y no li convenia que la protesta catalana se canalís en una solució liberal que integrés el pensament català en el pensament modern de l'humanitat i y tot seguit la forsa patriòtica va esdevenir instrument, medi, per servir egoïsmes i enfortir posicions estratègiques ocupades en assetjar i destruir una oligarquia y substituir-la per una altra. El plaó era vast y dura la persistència. Avui un pas, demà un altre, avensant prudentment a la llum sinistra d'una evolució preparada; plantejant sovint el problema català davant d'Espanya d'una manera més pura, però que acostés la solució envejada; cobejant una postura simpàtica y fentse acompanyar dels propis enemics, els detensors del catalanisme han arribat habilitment a afèblir de tal manera el patriotisme de la seva gent, que'l reconeixement de les institucions pels regionalistes no ha aixecat un alament de protesta de l'esperit catalans.

Perquè plantejament del problema català dintre'l dinastisme espanyol no es altra cosa quel anuenciament a tota reivindicació fonamental. El règim, els governs del règim, desde'l famós Missatge a don Alfons XII, no han alics ni una sola de les justes reivindicacions catalanes: no han tingut un gest d'equitat, no més agravis sobre agravis n'hem rebut, fos la que fos la nostra postura, ja de protesta, irada, ja de respecte, ja de cortesia o servilisme.

El catalanisme protestatari, és cert que ha encoés els odis de l'ànima centralista y absorvent espanyola; però servia per definir y accentuar el patriotisme dels catalans. La equivocació va ser recluir aquest catalanisme dintre la curta visió dels elements tradicionals y conservadors: així, la protesta ha devingut fatalment un nou matis de la política espanyolista, en el fons renyida arribà el liberalisme i amb les solucions partitcularistes del nacionalisme.

Tots els moviments nacionalistes emposos per una direcció reaccionària s'han resolt en un patet o en una treva quan l'enemic, el centralisme monàrquic, ha permès l'aproximació dels protestatàries a les altures del poder. Vegis l'Irlanda amb l'estèrilitat del nacionalisme catòlic durant cent anys y comparis amb l'eficàcia del nacionalisme liberal en aquest darrer període. Mentre la representació parlamentària nacionalista irlandesa se recollava y existia de les classes conservadores, y el conflicte adquiria més un caràcter confessional que patriòtic, l'Irlanda se vegé sotmesa a l'opressor anglès y al caicquisme catòlic. Però quan el nacionalisme irlandès liberalitzat descendí fins a les democràcies, l'Irlanda fou l'àrbitre de la vida política anglesa, existint de dret el reconeixement de l'home llibre. Y quan la reforma autonòmica constituïa una de les reformes fonamentals del govern liberal anglès, els sobirans britànics poden entrar a Dublín rodejats del respecte del poble de la capital d'Irlanda. Així se justifica l'intervenció del nacionalisme en l'actuació dels governs opressors. Un pre-reconeixement de les institucions centralistes, sense que aquestes reivindicuin la llibertat de l'oprimit o redifinixin la seva política opressora, és una deserció.

L'actuació, la fida dels governs centralistes espanyols, aquests darrers 20 anys, ha anat canalizada cap a un sentit fonament conservador, de la defensa a ultrança y com a únic objectiu de les institucions monàrquiques. Pera el sosteniment d'aquestes, s'ha permès tot, s'ha sacrificat tot, s'ha descendeït a tot. S'ha encaixat an aquest propòsit el patriotisme espanyol; els problemes nacionals s'han plasmat damunt d'aquesta qüestió política, la qüestió constitució, aquí em l'interès polític y nacional, hi havia una institució, hi havia més extrems portis anti-seu organització, hi havia republicans y carlins sense teoritzisme, l'un y de la seva baladreant, l'altre, Tant cosa, desde Madrid es com carlí. El centralisme, com republicà, a la monarquia amb armes y bagatges sense quel poble en fos de més ni de menys: no convenia doctondre la conciencia popular,

ECOS

PLUJA menuda, pluja que hem convingut en anomenar de Londres. Quan plou així hi han dos plaers: agafar un cotxe—encara que hi hagi vaga—y rodar sense nord, com si fos una chamaca ambulante. La pipa es necessaria per aquesta feina inefable. La pipa dona un calent d'homes dispendiosos y es un petit form de poesia. Boira en el cel, boira, que aixeca'l haf de la terra, boira que surt de les narius del cavall y boira en la pipa nostra, perfectament nostàlgica, y tan sensual, que si no fos una aparent heretgia, diríem que sembla música. Y anar rodant, rodant. Un mirvans europeu. Un dolce farniente, sentimental y econòmic.

L'altre plaer—que no es incompatible amb l'anterior—es el seure en la terrassa d'un cafè, de t'esser la del Continental o la del París. En dies així es millor pendre una beguda suau, que no pas una de forta, un the, millor que un Pernod, perquè aquest, encara que no ho sembli, necessita sol, perquè es totalment meridional, encara que no sigui gaire apreciat a Espanya ni a Italia. El the, resulta una mica malaltís, com el dia. Y tot prenentlo, se percebeix una suau emoció aristocràtica. Les dones passen mostrant, una mica enfaticament les cames, les modistes se ceneixen noblement els llargs abrics baratos, les pectorades mostren els balcons sumptuosos reservats als dies de pluja. Y se guaita tot això sense exaltació, sense insistència, amb la tranquila mirada d'un monjà que va posant el seu monocle en els escots d'unes dames.

Se sent la fuma de la pluja en l'ànima y se comprén que la més alta, la més neta, la més equinisme aristocràtica sigui l'anglesa. El sol amplifica'l gestos y fa vibrar la veu. La pluja es reculliment y puerilitat. Un espanyol podrà semblar magnífic caminant al sol, però en un dia de pluja o boira, tindrà l'aspecte ridícul d'una au de coloms, remullada. Y la virtut aristocràtica, resideix en saber esser digne de la pluja, no pas del sol, decoració de gitanos, de vagabonds, de cessants y d'artistes mandrosos.

EL MAGAZINE's titula «Mundial». Està dirigit per en Ruben Dario y dedicat als sudamericans. En Ruben Dario, no obstant esser un exquisit, un august rimador, molt d'america. Si fa un viatge a Italia encara es capés de descriure Nàpols y de fer, en diada de Carnestoltes, un poètic diàleg entre Pierrot y Colombina. Y es el primer poeta d'Espanya y les Amèriques! Ho ignorem, però segurament que en Maragall no li agrada.

«Mundial» es un magazine per als sudamericans. Paper ultra-satíat. Tot es «chico»; tot representa diners. Sembla natural que una revista, així, estigués feta per madrilenys vius y americans de bona fe. Doncs, no senyor, «Mundial», se pot dir que està redactat per catalans. Agafa'l el darrer número. En Pompeu Gener, escrit una novel·la, «El Capitán Proteo», que en el Paral·lel, tenia un altre nom. L'Alfonso Maseras, té un altre article. An en Maragall li dediquen un record y un retrat. En Fabra y Rivas, biografia fin en Jaurés. El dibuixant Xavier Gósé, veu dedicades a la seva personalitat, tres o quatre planes. Un pensa: «Al final trobarem la biografia de Martí y Julià. No es així, però la veritat es que «Mundial» comensa a semblar un «magazine» redactat a París, per da mà oculta de l'Unió Catalanista.

COMENSA «L'Esquella» a preparar els seus números extraordinaris. El primer està dedicat a la mandra. L'Apeu, el dirigit. Apareixerà a primers del mes pròxim.

En Prudenci Bertrana, també desde'l pròxim mes, comensarà a col·laborar mensualment a «L'Esquella».

MES SOBRE setmanaris.

Picador, s'anuncia para primers de febrer. S'assegura que serà perfecta. Està dirigit per en Francesc Pujols, el nostre primer humorista.

Un altre setmanari que acaba de sortir «Polium». Sembla americà. En «Bon», té uns magnífics caricatures.

Y a finals d'aquest mes, garem que apareixerà una altra revista satírica. Està escrita en castellà, encara que'n diuen que seran plomes catalanes les redactors. El seu títol es «Ca-de-te».

A VUI, A LES sis de la tarda, s'inaugurarà l'exposició de Torres García, en les galeries Dalmau.

Serveixi aquest avís d'invitació para tots els nostres amics.

COMENTARIS

Zel de neófit

D'ensà del discurs den Cambó a Saragossa, l'entusiasme de «La Veu de Catalunya» per la monarquia, y particularment encara més, per la monarquia espanyola, sembla un riu exit de mare: res el deixa saïstet, res el dènta.

Ja li ve de temps a «La Veu» aquest entusiasme monàrquic. Però de la forma d'expressar-lo ara a la forma de ferho abans, hi ha tota una gamma. Abans «La Veu» cantava les alabances de la monarquia d'una manera vergonyant, indirectament, per medi de aquell procediment que consisteix en fer ressortir les qualitats d'una cosa despreciant aquelles que li són oherbament oposades. Qui no recorda, entre molts altres exemples que podrien citarse, aquelles furibondes campanyes de l'orque regionalista contra la naixenta República portuguesa? El bon llegidor de «La Veu» devia talment pensar que Portugal era un pandemonium, ont totes les furies de l'infem campanya desencadenades, d'ensà quel portuguesos havien donat els passaports a la família dels Braganzas.

Era tan violenta y tan agressiva y, sobre tot, tan tendenciosa aquella campanya, que fins se podia pensar que la portava el mateix exrei Manuel en persona, entrat a la redacció del contrari al perdre'l seu primer ofici. La realitat era una altra. La campanya hi fien els habituals redactors de «La Veu de Catalunya», y no moguts de cap ressentiment personal que tinguessin contra els republicans portuguesos, sinó pel seu afany de alabar indirectament la monarquia denigrant, la més joia de les Repúbliques, aquella que, per no estar encara ben solidada, per trobar-se en període mig revolucionari, podria suposar-se amb una certa versemblansa que hi passaven les enormes coses inventades pel redactor del confare més enterat a fons de la literatura folletinesca, desde Xavier de Montepin fins a Sherlock Holmes.

Ara, definitivament acabada la lenta evolució del regionalisme vers la monarquia, «La Veu» ja ha deixat de banda totes aquestes necessaries habilitats. La República portuguesa pot dormir tranquila, que ja no li envia'n cap més andanada del carrer d'Escudellers. Ara «La Veu» ja pot alabar a boca plena la monarquia sense necessitat que li fassi de cap de turc, de crepuscul, la més joia de les Repúbliques.

Es clar que, malgrat la seva evolució, l'orque regionalista no s'atreveix pas a dir que visquem en el millor dels règims polítics imaginables. Ara encara massa poc temps que'n visquem del contrari s'atreveixen encara amb triage gest d'ira, per tenir les mans cansades de tant extèndre's demanant coses justes que esperem encara, pera que «La Veu» s'atreveixi a fer oherbament, completament, la apologia de la monarquia espanyola. Ja ho farà més endavant, malgrat la llei de Jurisdiccions y altres delícies que distubren amb manifesta enveja d'altres pobles no tan sortosos. Però, per ara, la tàctica de «La Veu» consisteix en alabar alguns detalls isolats del règim monàrquic y suposar que no'n gaudim els benets si tinguessim la República. Així el contrari publica un article començant l'indult del «Xato de Cuquetas» y prenent demostrat que dit indult no hauria pogut consistir en una República en les mateixes circumstancies.

Potser «La Veu» tingui raó; però es d'un punt de vista que ella no suposa. Perquè, si aquí finguem la República, lo més probable es que ja estés abolida la pena de mort, y naturalment que no podria haverse concedit l'indult d'un rei ni en les referides circumstancies ni en altres, haventhi l'absoluta impossibilitat d'esser ningú condemnat a la esmentada pena.

Això per una banda. Per l'altra es segur que aquesta mena de delícies no estarien sotmesos a la jurisdicció militar. Y encara es més segur que no's farien guerres impopulars com la del Rif, y per tant, no hi hauria lloc a quel poblen protestes en forma violenta.

En quant a que en una República no sigui possible quel president indulti un rei de mort, fins contra el parer del Consell de ministres, «La Veu» s'enganya de mitg a mitg. A totes les Repúbliques ont existeix la pena de mort, el president té'l dret de gràcia. Y quan el té, no cal dir que pot exercir-lo, si li sembla, fins contra el parer dels seus ministres. Més encara: en el cas del procés de Cullera pot assegurar-se per endavant y amb tota certesa, que l'hauria exercit, perquè d'extrema equitat que en una sentència de mort contra set homes y mitjada a conseqüència d'un delicte col·lectiu, no se converteixi a un d'ells en víctima expiatòria y s'indulti als altres. Això no s'ha vist ni's veurà mai y sols podria acudir-se an aquest home feble que's du Canalejas, sempre a punt d'encendre un cirí a Sant Miquel y un altre al diable, per estar bé amb tothom.

Moderi, doncs, «La Veu» els seus entusiasmes de neófit. Y pensi que lo que no pot passar en una República es que hi hagi lloc com la de Jurisdiccions y que, per un senzill dibuix, se condemni un home a vuit anys de presí.

Acte americanista

El ministre plenipotenciari de Cuba a Noruega, don Benjamin Giberga, que's troba acidentalment en aquesta capital, de pas pera Stokholm, ha sigut convidat pel Centre Autonomista de Dependents del Comerç y de l'Indústria pera pendre part en la vetllada americanista que tindrà lloc demà dissabte en dita entitat.

Dit diplomàtic ha acceptat l'invitació.

Els mitings de diumenge

La vida dels pobles que volen gaudir de llibertat y justicia, s'han de sapiguer fer respectar en els moments de més perill y quan no s'els respecten.

A Catalunya actualment no se la respecta y a més a més de no respectarla se l'ataca traidorament amb aquestes temptatives de minvarli drets llegtims que un dia foren y ho són encara, mirall de lilegislacions d'altres pobles.

Les fuendes desde'l centre són continues, emporé l'última, que afecta al mateix cor de Catalunya, es massa fonda la ferida que'n ha causat; es per això que la campanya dels estudiants de Dret, secundats pels elements de més valua de tot Catalunya, ha revestit tanta importancia, que's mitings de Lleida y Tarragona seran l'entero definitiu del roial decret que tots combatem.

Com a catalans y com a homes, no hem de permetre que'n freguin els tils pera després quedarnos cecs. Es an això que anem en els mitings de Lleida y Tarragona, contra la traidora tentativa de fer les oposicions a Notaries a Madrid. Val més cridar fort ara que encara hi som a temps, que no després que ja ho haguessen realitat. Val més que avui ens unim pera aixecar la protesta alada contra aquestes menasses, que no després que tinguessim d'enviar missatges pels que'n concedissin lo que es de casa y ho volen a casa.

Per les oposicions a Madrid no representa altra cosa que preparar una fornada de gendres, cunyats, nevos y demés parentela de tots aquests polítics, que si són ministres o senadors ho deuen a la influencia de la família y s'enten mutus alavoriments. Per les oposicions a Notaries a Madrid no representa altra cosa que preparar la mort definitiva de la nostra llengua, costums y usos catalans. Y això es intolerable.

Precisament es ara amb la Mancomunitat que'n s'acrediten davant de les altres Nacionalitats d'Iberia que si som nacionalistes, ho som per lògica y per dret, avui que comensem a ferms acordadors de les lides den El y Margall, es avui que del correll d'un Barceño y del ministeri den Canalejas surt un R. D. barrant — o pensantse barrar — el resplandir y l'empenta d'aquesta Catalunya que tots estimem amb més coratge que mai.

Si en Canalejas tingués un moment de repòs y s'enterés que de Galicia ens demanen instruccions de com ho fem pera realisar la Mancomunitat; que de Valencia venen a estudiar, segurament que esquinaria el paper ont hi va fer escriure tal monstruositat. Si en Barroso sapigués aquestes coses y que la llengua catalana té l'orgull d'haver servit de medi als insignes y immortals Verdaguers, Maragall, Balaquer, Milà y Fontanals, «El Barro», que Catalunya es y serà sempre catalana, potser enlloc de fer de ministre pera

CAMPANYA PATRIÒTICA

LO DE LES NOTARIES

donar a llum reials decrets que naixen morts, estudiaria la nostra historia, la nostra llengua, la nostra legislació especial, el nostre Dret, la nostra literatura, segur d'aprendre moltes més coses que demostra no saberles ni per les cobertes.

A impedir un vil atropell anem als mitings de Lleida y Tarragona. Serà an'allí ont realitzarem l'entero definitiu del R. D. que tant de dret ens fereix. A Barcelona s'aixecà el primer crit a la Sala Imperi; a Girona respondrem encoratjadors; a Lleida y Tarragona unirem les veus pera que d'una vegada ens sentin els que volen ofegat l'esperit de Catalunya.

Aquest es el nostre crit unànim, mentres escollem les altres veus que diuen: Valencia pels valencians, Nabarra pels nabarrois, Aragó pels aragonesos... y totes juntes per l'Espanya federal.

J. BARBERA
(De la Socié Universitaria de la F. N. R.)

EL DE LLEIDA

Exceptuant el nom de l'orador o oradors que parlaran per les entitats de Lleida, podem ja nomenar a les altres personalitats que pendran part en el miting, les quals ja gamentexen un brillant èxit.

Parlaran don Francisco Macià, don Felip Rodés, don Joan Garriga y Masó, don Joan Moles y per la comissió d'estudiants de Dret don Ramon Iglesias.

L'acte se celebrará al matí y será presidit pel degà del Colegi d'Advocats, don Alfred Parella.

EL DE TARRAGONA

Ahens d'hilir a la nit se varen reunir les entitats tarragonines en nombre de trenta, y en mitg d'una bella unanimitat y de gran entusiasme s'acordà nomenar una comissió gestora, essente president el degà del Colegi d'advocats y secretari el president de l'Unió Democràtica Nacionalista, don Bernabé Martí y Bofarull.

S'acordà ademés dels oradors que hi aniran de Barcelona, parlessin en el miting un representant del Colegi d'Advocats, un regidor de Tarragona y un diputat provincial, juntament amb els oradors que hi aniran d'aquesta ciutat, els quals seran oherbeuats amb un dinar a l'hotel París.

El miting se celebrará a les onze del matí al teatre Principal.

Demà la comissió nomenada publicarà un manifest.

L'acte que diumenge se celebrará a la ciutat de Tarragona es segur que obindrà una gran ressonancia, tenint en compte l'entusiasme que regna en la dita ciutat y la relevant personalitat dels oradors que hi pendran part.

Hen promés parlar en el miting de Tarragona en Miquel Llorca y el doctor Martí y Julià y, segurament el Sr. Duran y Ventosa.

Notes polítiques

Convocatoria

L'Ateneu Gracienc d'U. F. N. R. celebra l'Ateneu general reglamentaria diumenge que ve, a les tres de la tarda.

Els diputats de la Lliga

Baix la presidencia del senyor Ventosa y Calvell s'han reunit a la Lliga els diputats a Cortes regionalistes, canviant impressions sobre'l debat polític que comensarà a les Cortes, la reforma del reglament y els suplicants, on quals discussions hi pendran part, segons com se desenvolupin.

Se repartiran els torns convenientment pera que hi hagi sempre a Madrid representació de la minoria.

Els primers que hi aniran seran els senyors Ventosa, Farguell y Garriga y Masó.

Els senadors regionalistes celebraran reunió aviat, para parlar de la tasca que's hi pertoca.

Un telegrama

S'ha cursat aquest telegrama:

«Excmo. Sr. Presidente del Consejo de ministros. — Madrid. — Los abajo firmantes, socialistas y federales nacionalistas, después de aplaudir hermoso acto indultando reos Cullera, vienen, invocando sentimientos patrióticos y humanitarios alardados por V. E. en campañas contra pena de muerte, a suplicarle fervorosamente presente inmediatamente de la apertura del Parlamento, proyecto ley abolición dicha pena, por inhumana».

Precioso rasgo que esperamos de V. E. agradeciéndolo infinitamente, como acto de humana justicia.

López, Serrano, Payet, Tusell, Gorris, Bartrés, Munner, Puig, Fernández, Toll, Maspons, Rosell, Galvá, Bello, Sánchez, Marull, González, Barret, Poma, Subirats, Martínez, Haro, Delhom, Gassell, Pitarch, Arquell, Gossó, Jofriu, Planell, Comas, Aguilana, García, Peralta, Carall, Bonell, Llopert, Torea, Juver, Larqués, Serrat, Pujol, Prat, Mitjans, Ponsa, Batlle, Estrany, Bargallo, Mallol, Bosch, Cullerí, Font, Viset, Romeu, Villard, Puiguerri, Sabater, Pratmasó, Anfruns, Meslla, Ortel».

Banquet a l'arcalde

Demà, dissabte, se celebrará definitivamente el banquet en honor del senyor Sostres, per son nomenament d'arcalde, organist pel Centre Popular Liberal.

E'l C. N. R. del districte IV

Avui, a les deu de la nit en el domicili social d'aquest Centre, hi tindrà lloc una reunió de tots els individus de la Directiva, tant amb els membres que componen les comissions de govern interior de la entitat.

En la impossibilitat de convidar a tots particularment, se'ls convoca per medi del present anunci y amb molt d'interés se'ls prega l'assistencia.

GRAN TEATRE DEL LICEU

TITAYNA

Les noves que avensà ahir EL POBLE CATALA, que confirmaries rodonament en un tot avit; l'obra nova den Morera, ha sigut un èxit y vaig a ferne un estudi lo més detallat possible, a fi d'explicar clarament al meu llegidor les bellesses que aquesta producció den Morera, encloeu.

No hi ha que discutir, ni remolament, la valua den Morera; es aquest el músic que més adreptes té, perquè la seva obra, pios amat bastint al contacte continu amb el poble amb aquest poble del qual n'ha tret uns boniques cançons populars que formen part de «Titayna», d'aquest poble que troba com en Morera l'atrau amb la seva música, perquè forma part d'ell mateix, perquè la sent y viu.

«Titayna» es una prova palasa de lo que die Y el públic dret de ple en el desenvolup d'aquella y quedà corpes a l'arribar al desallís de l'obra, ont pinzellades de magistral volada, omplen el mar en que's mouen els artistes, ont hom sent apropiarse a passes de gegant una tragedia que l'orquestra sonanya, engimiosa, prenada d'un misteri que se present, fins que arriba, esclatant amb poderosa forsa.

Es ferma l'obra den Morera. Ja al comensar s'hi noten nous viarims en la construcció; el temps de ballet es robust y d'un cunent popular y interessantissim. Y el músic el desenrolla sobria, però intel·ligentment.

El quartet de soprans, es just de color, així com també'l duet de contralt y tenor. Es respostes d'ell estan molt ben afansades y donen una clara impressió de lo que vol l'autor del libre.

Els chors són plens, d'unes dificultats grosses, y es aquest un dels indrets, ont s'hi veu la mà den Morera, aquell segell especial que marca'l seu esser.

L'entrada de «Titayna» es una página de forsa bellesa. El cant, de calent gitano, ens revela l'exterior d'aquella dona, lo que in-cita al poble, lo que fa servir ella, para atraure'l y moure les seves passions luxurioses. Quanta diferència hi ha, entre aquest aspecte y l'altre que pren «Titayna» en el segon quadro, en el seu duet amb l'Eudalt, quan li conta la seva vida.

«Vaig anixer no sé aont; la mara deixá'l món quan era jo bonica».

en aquest es la seva ànima que parla, no'n té enquit d'entusiasme a un auditori d'homes que daleixen de voluntariositat vergentia, es an ell, a l'Eudalt, a qui ho conta, y en Morera ha vestit aquesta página amb la para «Consó dels aucells»; per qué usar a fuscant altra cosa, quan tan bé ho diu aquest cant popular, quan tant se compa-reixen amb la lletra? Y bassequi el doble aspecte de «Titayna», dona, y el músic ha sabut trobar el modo de ferlos ressaltar forsa, aquesta diferents aspectes del personatge. Y això sols, es pera mi un gran què.

Mes, m'he separat una mica del curs que seguia; parlava dels chors y als chors tornos. Aquesta altra página es hermosa y d'una forta exaltació.

L'entrada d'Eudalt al defensor a «Titayna» de l'escenara d'aquells homes ubriats de desitg, es molt encertada, així com també, les paraules que an ells endressa, que reposen sobre un tema, que destranya'l molt, molt ben trobat.

Les veus, queden casi sempre en absoluta independencia y l'oiat pot sentir en la orquestra, com se glouen, melis dels motius que van apareixent entremig d'un leitx de

Básculas-Caixas
Pibernat para Cabals
Avinyó, 8-10

PASTILLAS
MORELL
Obren per inhalació antiséptica y balsámica sobre la traquea, bronquios y pulmones, curant las causas que produce la TOS, com sós: refredada, catarros, bronquitis, asma, ronquera, grip, enfisema, etc., etc.

PASTILLAS
MORELL
Obren per inhalació antiséptica y balsámica sobre la traquea, bronquios y pulmones, curant las causas que produce la TOS, com sós: refredada, catarros, bronquitis, asma, ronquera, grip, enfisema, etc., etc.

Borda orquestrada, de vent alegre que hi ha moments, en que en Morera ens demostra el seu perfecte domini del contrapunt; s'hi troben en l'obra pinzellades magnífiques. Al parlar al poble, parlant d'acords ràpids, en forma de progressió, tantost ascendent com descendent, saltant per intervals irregulars, es dóna forma robuïda. Aquest mateix treball se sent després, en altre lloc, molt apropiat també a la lletra.

El cantant en l'obra hi troba gressos difícils. Les veus són trencades amb molta desveladura i sense planyeries. No obstant els interpretats anaven fent segurs, lo qual demostra el gran estudi que de l'obra n'havien fet.

L'escena del joc, tenint per fons una bonica sardana, es agrada amb el cor de jugadors que s'allunyen burlescament d'«Yerres».

El monòleg d'aquest es força vibrant, i el duet amb «Yerres» és d'una força dramàtica remarcable, acabant aquest primer quadre amb les paraules de «Yerres» plangent-se de la seva dissort, molt encoratjada.

L'interdició vinent, pertanyia a una obra de Morera, i el públic el rebé amb aplaudiments. No vull discutir, si en lloc de color, que's dongués cosa més ostentant i mirant-ho baix el punt de vista tècnic, no desdita aquest interdició, encara que sigui d'altra època, don Morera, amb el rest de l'obra.

D'aquest segon quadre, el millor és el duet i el final, que arrenquen sorollosos ovacions.

Les poques paraules d'«Yerres», Sembla un'altra la masia. Quina tristesa més gran!

són d'una força sentimentalitat, d'un punyent dolor inexpressat.

L'obra, en resum, és d'una gran valua i en Morera, ha conquerit amb ella, una gran fama, que li porta guanyats.

La meua més corat i sincera embaixada, que heu extensiu a l'eminent dramaturg, l'Angel Guimerà, autor del llibre.

Els interpretats, molt bé. La senyora Berdellà «Yerres», donà força relleu i molts valors a personatges, diguent tota la seva part amb gran amor.

La senyora Costa, en l'hostaleria, estigué molt encoratjada.

El senyor Krümmel «Yerres», tingué ocasió de lluir les seves facultats, encarnant el personatge molt remarcablement bé.

El senyor Badini «Yerres», molt bé; molt just, contribuït poderosament a l'heredoliti conjunt.

El Girat, enquadernadíssim en tota l'obra, mereix també uns elogis.

El choro, també, potser un altre dia eniràn més segurs.

L'orquestra impecable, baix la batuta del mestre Mascheroni, el qual posà tota la seva atenció en que l'obra obtingués un bon conjunt, com així fou, acamallant el públic junt amb els autors.

Al final del primer quadre el públic ovacionà els autors, però quan l'embaixada s'afegí, tot just al final de l'obra, on les ovacions prengueren un caràcter emocionant.

No vull, endresso el meu elogi al mestre Morera, per la seva obra nova, la qual revela la potència i la valua d'aquest, i que heu de esperar per més endavant altres coses de més gran importància encara.

AGUSTI PERENA

NOTA. El Públic de dalt, ple. El d'abaix no hi era. Poble fou que anaren al concert de l'Orfèu Català. Quina coincidència! Tot just el dia de l'estrena d'una obra de Morera, heu acompanyat l'Orfèu Català acceptant donar un concert. És casual, veritat?

A. P. S.

Butlletí del Treball

De la vaga dels cotxers. Una opinió i un consell

Amé la firma de «Un patró independent», se'n demana la publicació de lo que segueix:

La present vaga de cotxers és una especie de «lock-out», estudiada i portada a cap pels espadavants de les entitats «Compañía General de coches y automóviles» y el «Sindicato de alquiladores de carruajes de Barcelona».

Aquests a o 5 que hi ha venen més de la companyia y els germans Cassany, del «Sindicato», que tant beneficis ha reportat amb els cotxers, són els interessats en aquesta lluita, espantant-los, que tan perjudicial ha d'esser en els petits industrials.

En tota classe de vagues produïdes per uns o altres hi ha grans perdes per part dels patrons i més pels que la seva migrada situació no'ls permet posar en actuació altra cosa que la rudimentaria cotxes amb cavalls.

Això és lo que'ls fa lluitar amb desventallat en comparació amb els capitalistes del present moviment vaguista, que posant en circulació autos taxímetres se rescabalen amb xanys de lo que la tracció de cotxes els produïa.

No cal que badin tampoc els petits industrials que un dia se ficaren en la «enormitat» compenya del Cassany el gran, doncs podria passarlos lo que'ls va passar, per exemple, an els que tenien accions de la plaça de toros nova, que'ls van reventar el paper lent corrides en la vella, en comptes de fer-les en les noves, pera fer baix el paper y després acaparar, com hauria de succeir.

Faig punt final; però sols pera avui, doncs no heu deixat de més fins a desmembrar un an els que han portat a cap aquesta mena de vaga (que els tinguin interès en recular), que sols an ells pot beneficiar. — Un patró independent.

El «lock-out», dels patrons

Al presentar-hi ahir matí a les cotxes els cotxers, foren admesos al treball únicament aquells que fan el servei d'abonaments y mitjos abonaments, no admetent-se als demés.

Una comissió dels obrers, al mitjà visità al governador, fentli entrega del contracte de treball vigent amb les bases noves que presentaren els obrers y amb les que formularen els patrons.

Amé aquests documents, el governador, la intervenció del qual ha sigut demandada pels obrers, estudiarà l'assumpte.

Els comissionats foren convocats al Govern civil a dos quarts de vuit del vespre.

Se diu, a propòsit d'aquest «lock-out», que'ls patrons, que s'han vençut a la vaga dels cotxers, que volien desbaralla d'una manera sobita, segons diuen els patrons, abandonant els serveis.

En canvi, els obrers neguen això en rodó dient que no's tracta més que d'un acte de violència dels patrons pera veure si conseguïen rompre la cohesió que hi ha avui entre'ls obrers cotxers de Barcelona.

Convocatòries

La societat «L'Alfonsa», de cambres, celebrà ahir vespre, a les onze, reunió general ordinària pera tractar de l'aprovació d'actes y estat de comptes de la Quinta Sa Salut «L'Alfonsa».

La comissió organitzadora de la nova societat d'obrers cotxers de Barcelona convoca a tots els del punt a una reunió que tindrà lloc diumenge vinent, a les onze del matí, pera que sigui aviat un fet la formació de dita societat.

LLIBRES

Oracions ferventes, de P. Prat Gaballí

Quan un poeta estí un llarg període sense donar a la llum pública una nova producció, se concentra tot l'interès en el primer llibre que ofereix al públic perquè encara que siga coneguda una part de aquesta producció nova, amb les poesies disperses en revistes o periòdics, no es possible tenir la sensació de cosa plena, de cosa íntegra que sempre doni la lectura d'un llibre, per reduït que siga el nombre de les seves pàgines. Desde el temple obert, publicat en 1908 fins a la publicació de les «Oracions ferventes», s'hi obra un espai de temps que, tractant d'un poeta jove com ho és en Prat Gaballí, pot ser prou pera senyalar-nos un canvi total d'orientació o bé un aferrament de la tècnica y de l'escala anteriorment sostinguda. Quan un autor després de tres anys, un període com aquest no significa lo que, para'l que ho hi arriba encara, val un període menor.

Per això quan se mor un poeta jove o quan se declara la volada lírica per propi impuls com el clàssic castellà Esteve de Villegas o com el prodigiós Jean Arthur Rimbaud, la pèrdua se fa més dolorosa per no poder fixar el tresor de poesia que restava a l'obra. Aquest llibre que, per modestia del poeta, sols a un límit públic serà possible llegir per lo rodat del títol, és un llibre d'amor. Un llibre de versos d'amor no és lo mateix que un llibre d'amor. Y «Oracions ferventes» que du en la primera pàgina una dedicatòria lapidària a la dona que «ha fet viure en l'esperit del poeta una sensació d'amor, bondat y bellesa», no és pas un dels molts reculls de poesies on l'imaginació torturada del poeta forja la figura inexistència d'un dona sinó un breu breuari d'unes hores d'amor.

En Prat Gaballí ha après de dos grans poemes, Ausiàs March y Pierre de Ronsard, el fervor el desig d'envolar l'imatge de la dona volada de les més belles paraules que trobe. Sols les poemes sonades, d'una impecable noblesa poden servir quan el poeta canta el seu amor, el de carn y ossos, no l'amor imaginari. Els «Sonets pour Hélène», de Ronsard, són el primer monument literari de pura poesia clàssica en la llengua francesa, com per la parla italiana ho són els sonets d'amor del Dante. Així la qualitat sentida una força emocional y aquesta emoció el fa concretar les imatges, ser clar en el concepte, per poder-les en les comparacions y sobre tot se'ls aguanten fins mostrar com el poeta l'ha vista, i amb un simpàtic sentit de senzillesa y naturalitat, diu a l'armada.

«Jo't vaig a consagrar la llum del dematí per tal que l'amor meu no sembli cosa vana, o bé, caminant al seu costat, imagina que tot el se transforma en el cabell d'ella que'l vent feia moure».

«per esser acariciat del estel del teu bras».

La concepció poètica neix de l'emoió produïda per lo que deia un solc profund en l'esperit y l'expressió que pren tot la mateixa claretat y la mateixa justesa que l'emoió sentida. Quan els poemes fan la descripció d'una dona imaginària, que no han vist mai, o que viu en la llegenda o en la tradició com Semíramis o Marguerita de Borgonya, desenvolupen del cor y de l'esperit d'imagines, dones es produïa y amb una enlluernadora abundància d'imatges. No pas així quan es el propi amor qui inspira la descripció: llavors les paraules són les més justes y les imatges les més senzilles. Per això hi ha de senyalar-se en el llibre de Prat Gaballí descripcions en les quals la paraula no pot ser més viva, com aquesta:

«La meua amor és pàlida y esbelta, te'l somriure tranquil, la veu senzilla, els ulls com un cel clar de matinatja y els cabells com les meses en la sega».

El gran Stendhal trobava el perquè es l'amor la passió més forta en la facilitat amb que l'amador veu realitzades en la dona amada totes aquelles bellesa y qualitats que imagina. Per això també es inabordable l'amor com a tema poètic. Les metàfores, les frases d'enginy, les associacions líriques y les serenes contemplacions de la natura, se barregen els poemes d'amor amb una infinita varietat que alterna el perver de la poesia contra totes les prediccions oposades. El llenguatge poètic serà sempre el més fàcil camí de sortida que trobarà l'home aviat de donar expressió a la joia que li ve de l'amor, se sentirà poèta no més per lo que molts se senten poetes no més per lo que molts dura'l festeig. Hi ha en l'home un instint a obrar, a donar una forma sensible a allò que sent amb una intensitat nova per ell y fins allavors no experimentada. En el poeta, aquest sentiment d'amor embelleix la seva inspiració, purificant-la y donant-li els millors dels quals aparegui més justa l'obra creada. El poeta allavors se desfla de les influències estranyes dels prejudicis d'escala, y sols allò que ja ha fet substancialment, carni de sa carn—tendència romàntica plena de perfecta orientació clàssica, sentit de la natura o estil simbòlic—sols lo que s'ha assimilat y es un seu aspecte, se revela amb més relleu encara en aquestes obres de sinceritat espiritual que són els llibres d'amor «Oracions ferventes». Encara un noble model de sinceritat poètica. Encara que'l simbolisme triomfi de les descripcions naturals, per influència, en altra temps sentida per l'autor, dels moderns poemes francesos modificada per l'influència posterior dels poemes anglesos del segle XIX — Swelley, Keats, Rossetti, Browning —, no per això deixa mai de fondre en una mateixa concepció poètica el record de l'hora d'amor amb el record dels espectacles de la matinatja o de la posta del sol, del mar y de la montanya, sobre tot en les «Oracions d'un dia de camí que clouen el llibre».

En Prat Gaballí que anuncia pera molt aviat un llibre de versos, del qual ha volgut descliar una part pera formar les «Oracions ferventes», es com aviat un poeta adorador de la forma, dels ritmes de precisió com el del vers de vuit, nou y onze síl·labes y del vers alexandrí que construeix amb una sobrietat perfecta amb tot y esser un metre propici a les sonores digressions líriques. Si la forma és el reflexe de l'esperit poètic, ha de revelar-nos el seu esperit l'equilibri en la tria de les imatges que son sovint d'una gracia y una justesa tant alienenes que els dos mestres seus d'ara, Ausiàs March y Pierre de Ronsard, no farien elogi.

ALEXANDRE PLANÇA

FILLS DE F. MAS SARDÀ

RAMBLA DEL CENTRE, 22. — BARCELONA

Negociem els cupons Amortizables y per 100, venciment 15 de febrer pròxim.

El famós arcalde del Vendrell

Acaba de celebrarse la sessió de l'Ajuntament, que ha acabat amb un gran batallut del públic, degut a les intemperances, ridícules y ineptitud del pobre home que de R. O. ens han imposat per arcalde.

La sessió ha sigut borrascosa. Es tan gran la ignorancia y tan escassa la mentalitat del nostre batlle, que no sub consistia a res de lo que se li preguntava, y respon que ja ho contestaria a la sessió vinenta.

Això ha exasperat als regidors, que, com es sabut, són tots republicans, que li exigien contestes a l'acte, essent aplaudits pel públic amb crits de fora, fora l'arcaldé!

El senyor Vidal y Socias, arcalde en l'últim bienni, l'ha increpat durament, per les negacions que li feia de coses que li havia dit davant de regidors y altres persones, y dient que en la tessitura en que s'havia col·locat l'arcaldé el rompiment de l'Ajuntament amb ell era inevitable, per esser impossible la convivència, y que's presentava el dilema de que o havien de dimidir y anar-se'n els onze regidors o havia de dimidir l'arcaldé.

Un detall de la sessió, que diu fins ont arriba la mentalitat d'aquest infelís arcalde: primera de les seves atribucions, y vinga dir atribucions, y atribucions de l'arcaldé, y l'arcaldé té aquestes y aquelles atribucions, y amb tot que la sessió menassava acabar en drap, y no hi acabà mercès a les recomanacions d'ordre dels regidors, tant aquests com el públic no podien menys d'escalar en grans rialles davant de les ridícules d'un arcalde tan negat, que posà la fi del Vendrell al punt d'insubordinació.

Al final de la sessió, un amic oficial de l'arcaldé ha anat a buscar la guarda civil, y una parella l'ha acompanyat desde la casa de la vila a casa d'ell.

Si el Govern que l'ha nomenat batlle no pren la resolució de dimidir-lo, que es lo que deu fer, y s'empenya en sostenir-lo son lloc, calgui sobre d'ell la responsabilitat de tot lo que pugui passar al Vendrell.

Del Govern civil

La vaga dels cotxers

El governador dignat a la Comissió que anà a parlar sobre la vaga dels cotxers, que aquesta qüestió devia anar a coneixement dels Vocals de l'Institut de Reformes Socials, y que si després d'aquesta qüestió no s'arribava a un acord, ell interviendria.

Festes y Sports

Avensen febrerosament els preparatius pera els grans Concursos Internacionals de Sports d'Hivern que haix l'organització del Centre Excursionista de Catalunya y de la seva secció de Sports de Montanya estan anunciats pera celebrarse durant els dies 9, 10, 11 y 12 del vinent febrer a les valls de Ribes y La Molina.

Darrerament han estat aquí a Barcelona realitzant també una excursió per Perpinyà, Ribes, Puigcerdà y Montlluís, M. Le Bon-dedier, secretari de la Federació de Societats Pirineïses y M. le Comte de Saint-Sauve, últimament junt amb la comissió d'aquesta, tots els detalls necessaris y com venint a la confecció del programa general que ja ha sigut publicat.

Amb aquest motiu y a l'anpropar-se les dates fixades pera la seva celebració, ha començat una propaganda extensa a favor de dits concursos y festes anunciades que està ja donant els seus fruits.

El dia 22 quedarà oberta en el local del C. E. de C., de sis a vuit de la tarda, y de deu a dotze de la nit, l'oficina d'informació, en la que's facilitaran els dades y detalls que siguin convenient.

Desde dit dia s'administren encàrregos per hostatges a Ribes y Puigcerdà y inscripcions pera prendre part en els concursos.

Altres dia parlarem amb la deguda atenció d'aquests interessants concursos y festes que s'estan preparant.

El concurs del Tir al blanc celebrat el passat diumenge al local del Sport Tir, presidint el general Mora, donà el següent resultat:

Primera tirada. Prengueren part 28 tiradors. Obtingueren premis: don Antoni Pons, primer; don Josep Conesa, segon; don Manuel Thos, don Jaime Gasset, don Cefeli Suárez, diplomes d'honor.

A la gran tirada hi prengueren part 32 concursants, havent alcançat la següent classificació:

Primer, don Enric Mestanza; segon, don Ventura Bagaria; tercer, don Matis Guasch; y amb diploma, els senyors Duran, Suárez y Fontana.

En la tercera y última tirada, a 40 metres, prengueren part 36 tiradors, obtenint premi els senyors don Jaime Rodríguez, primer; don Josep Batllés, segon; diplomes: senyors Llorens, Solà, Iluminat, Cuende, Matis Guasch y Jaime Gasset.

El vinent diumenge tindrà lloc la tirada especial pera senyores y senyoretes, que començarà a les deu del matí.

Diumenge, 28 de l'actual, celebrà el Tir Nacional dels tirades, en son estatí y baix el següent programa:

Arma: fusell o carabina mauser. Blanc: 0'80 metres. Posició: les tres reglamentàries. Dispara: 15 (cinc en cada posició). Distància: 200 metres. Matricula gratis.

Se concedirà medalla d'or al tirador que fassi 210 punts; de plata en el que'n fassi 160; de bronze en el que'n fassi 140.

Segon concurs:

Arma: Carabina de guerra. Blanc: 0'40 metres. Posició: dret, sense apoi. Dispara: 10. Distància: 100 metres. Matricula gratis.

Se concedirà: medalla d'argent en el tirador que fassi 70 punts y medalla de bronze en el que'n fassi 60.

Les tirades de fusell a 200 metres y la de carabina a 100, seran simultànies.

En els tiradors que essent en possessió d'alguna de les medalles d'argent o bronze guanyades en tirades idèntiques an aquestes, se'ls hi exigirà cinc o tres punts més dels senyalsats pera obtenir-ne una altra de la mateixa classe.

Pera la d'or el recàrreg serà de vuit punts.

La Associació Juvenil Excursionista «Avant» ha organitzat pera el pròxim diumenge una excursió matinal a Moncada, Vallonsana, Sant Geroni de la Murtra, Torre Pallaresa, Santa Coloma de Gramenet y Badalona.

Les excursions sortiran de l'estació del Nord en el tren de les set para retornar a la una de la tarda.

Borsa del Treball de Barcelona

(Baixos de la Diputació Provincial)

Ofertes

120 Corredor articles cromo litogràfics, pràctics.

121-25 Caixistes molt pràctics.

122 Escriptori, pràctic, 18 a 22 anys.

127 Mossos, 20 a 30 anys, solter.

128 Para reparar mostres pels matins, 18 a 22 anys.

129 Correspondència francesa-espanyola y màquina, pràctic.

130 Viatjant para Catalunya coneixi article novel·la para senyores 20 a 30 anys.

131 Meritori boni lletra y calat, 15 a 16 anys.

132 Aparent lampista.

133 Aparent.

134-35 Meritoris, aprenents tinters, 14 a 18 anys.

136 Dependents para la venda.

137 Mossos, 20 a 30 anys.

138 Llançador.

139 Aparent.

140 Corredors para maquinaria, fàbriques farina y molins.

141 Aparent huter.

142 Meritori.

143 Aparent.

144 Meritori.

145-16 Dependents para fabrica papers, 30 a 40 anys.

146 Aparent pa de viena, 15 a 17 anys.

147 Escriptori, 16 a 20 anys, pràctic.

148 Aparent sombrero.

149 Dependents que coneixi treball confiteria y pastisseria para fora de Barcelona, 18 a 25 anys.

150 Correspondència anglesa-alemanya, 18 a 20 anys, pràctic.

151 Operaris paletes molt pràctics para fora de Barcelona.

152 Escriptori, 16 a 20 anys, pràctic.

153 Aparent comers adelantat, 14 a 20 anys.

154 Meritori, 16 a 20 anys.

155 Meritori, 15 o 16 anys, sabent ortografia y màquina.

156 Tallador sastre molt pràctic.

157 Tenedor y correspondència anglesa y francesa, signa català.

158 Tenedor sapigui francès, 24 a 30 anys, pràctic.

159 Aparent, 14 a 16 anys.

160 Recador, 14 a 16 anys.

161 Meritori, 15 a 16 anys.

162 Meritori, 14 a 17 anys.

163 Meritori, 15 a 17 anys.

164 Aparent, 14 a 16 anys.

165 Meritori, 16 a 18 anys, ràpid y sense faltes.

166 Recador, 14 anys.

167-69 Corredors, preferibles que siguin tipògrafs.

170 Aparent para impremta.

171 Aparent fotògraf.

172 Meritori, 16 a 20 anys.

173 Mossos, porters d'uns 45 anys.

174 Computador, sapiga francès, anglès y matemàtica.

175-77 Corredors, preferibles que siguin tipògrafs.

178 Aparent para impremta.

179 Aparent fotògraf.

180 Meritori, 16 a 20 anys.

181 Mossos, porters d'uns 45 anys.

182 Computador, sapiga francès, anglès y matemàtica.

183-85 Corredors, preferibles que siguin tipògrafs.

186 Aparent para impremta.

187 Aparent fotògraf.

188 Meritori, 16 a 20 anys.

189 Mossos, porters d'uns 45 anys.

190 Computador, sapiga francès, anglès y matemàtica.

INFORMACIO BARCELONA

EL TEMPS. — A quarts de dotze d'ahir va començar a caure una pluja no molt forta, però seguida, variablement d'hivern, que cobrí d'un fangueix fatigós les vies ciutadanes. A la pluja, y a conseqüència d'aquesta, s'hi afegí l'humiditat, y després pronosticant de la temperatura, totes quals condicions reunits feren del dia d'ahir un dia desagradable en extrem. A quarts de nou del vespre va cessar la pluja, però el cel continuà cobert densament, menassant tornar a deixar anar l'aigua.

CARNET D'AVUI. — A dos quarts de deu del vespre: Sessió de l'Associació de Higiene de Catalunya.

Havien aplaïssat pera el dia 22 del corrent la sortida cap a Tànger del delegat de l'Agència Comercial de l'Unió de Productors d'Espanya, se posa en coneixement dels senyors productors als quals interessà l'exportació dels seus articles al Marroc, atreguin llurs mostraris a la Secretaria de la Corporació («Mundial Palace») fins el mateix dia 22.

Ha marxat a Madrid nostre bon amic el notable escriptor don Manuel Rovira y Serra.

Demà dissabte tindrà lloc en el teatre Circ Barcelonès el primer dels sis grans balls de disfresses que ha organitzat l'empresa en la present temporada de Carnaval.

El local estarà adornat amb gran luxe y esplendidesa amb profusió de garlandes, estroenades a diu efecte una rica catifa y il·luminat amb centenars de llums. Les toques aniran a càrrec de la banda d'Alcàntara, composta de 46 músics y dirigida pel mestre Lodeiro.

La Societat Choral Euterpe obsequiarà diumenge vinent, a les nou del vespre, amb un banquet en el «Mundial Palace» a son president don Joan Palou, per la seva tercera reelecció en el càrrec.

L'Associació Euterpe dels chors den Clavé, el diumenge passat va celebrar reunió general ordinària de delegats per l'aprovació de les actes anteriors, estat de comptes y renovació de la Junta.

El president va donar compte del nomenament del mestre director artístic a favor del mestre Enric Morera, nom que va esser rebut amb entusiasme pels delegats assistents.

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

(PER TELEFON Y TELEGRAF)

Madrid, 18, 10 matí a 2 nit

La premsa de Madrid

La «Gaceta»

Publica: Autoritat al ministre de la Guerra per presentar a les Corts un projecte de llei d'armes de foc permanent de l'exèrcit durant l'any actual.

Consta de dos articles. En el primer se fixa en 115.540 homes les forces de l'exèrcit, sense comptar els individus del cos d'invalides i de la penitenciaría de Mahó, i en el segon article s'autoritza al ministre per elevar temporalment dita xifra, donant en altres casos les llicències necessàries per a que els costos no excedeixin de lo consignat en pressupost.

Altres decrets de Guerra, ja trasmesos. Real orde resolent l'expedient relatiu a la aplicació dels beneficis de la llei d'Alzemple de 26 de juny de 1892, que sol·licita l'ajuntament d'Alzemple.

Convocatòria per la provisió de places vacants d'ordenances de Govern i de 50 places d'aspirants a ordenances.

Despatxant una instància de diverses professors i exprofessors provisionals d'Estadística Normal, sol·licitant esser nomenats professors numeraris en propietat.

Disposant se convoqui a oposicions per cobrir escoles vagues.

Concedint a la Compañía de Camins de Ferro, Salts i Mines de Catalunya diversos aprofitaments d'aigua en els rius Segre i Bafra, amb destí a forsa motriu.

En l'article de fondo d'una que estranya que hi hagi pèrdua que censura que's plantegi a les Corts el debat polític.

Considera que mai ha sigut més natural, més obligat i més indispensable que ara tal debat.

Per una mena d'ajuntament dels successos ocorreguts durant l'interregne parlamentari.

Censura al Govern i diu que fins el mes de maig de l'any passat feia quècom bo, com la supressió dels consums, etc., però que després s'abandonà.

«El Liberal»

Manifesta estranyesa en l'editorial per la pressa que porta el Govern per discutir els aplicatoris pendents.

Cien difícil que en aquest assumpte hagi fórmula d'arreglo amb les minories i pregonja que s'entaula una luita com hi ha hagut sempre que algun Govern se proposa aturar contra l'immunitat parlamentària.

Cien que es més urgent tractar en les Corts de la guerra de Melilla, de la qüestió de Roma, dels motins, de la suspensió de les garanties, de les vagues, etc.

Recordant el precedent de que desde fa 25 anys tot Govern que ha abordat la qüestió dels aplicatoris ha sigut Govern a l'aigua.

L'ajuntament de San Sebastián

San Sebastián. — En la sessió celebrada per l'ajuntament, acabat el despatx ordinari, l'ajuntament va proposar que'l dia 23 se celebrassin les festes de costum amb motiu del sant del rei.

El republicàns aporaren la proposició sense més variació que la de remetre 500 pessetes als soldats que lluitaven en el Rif i suprimir les lluminàries dels dies 20 al 23.

El regidor republicà senyor Naves va proposar que's dirigís al rei el següent telegrama:

«L'ajuntament de San Sebastián se compta en fidelitat al rei per l'honorífic impuls de clemència i magnanimitat que afegeix als clamors anhels dels esperits compatis i generosos ha portat a cap a l'origen l'impuls de la pena de mort al rei Joan Jover acusat pels successos de Culera».

La proposició va esser aprovada amb el vot en contra de dos nacionalistes i un socialista.

Consell al palau

Els debats parlamentaris. — De la passada crisi. — Lo del Vaticà.

Fransa i el Marroc. — Els projectes del Govern

S'ha celebrat Consell de ministres al Palau Reial la presència del rei.

El senyor Canalejas ha donat compte de la sessió en els següents termes:

— Considerant una obligació moral i política en mi exposar al rei abans de que tornem els debats parlamentaris el meu criteri sobre els problemes polítics internacionals i econòmics-socials pendents, he parlat més d'una hora i mitja en el Consell d'avui, recordant l'origen de la meua vinguda al poder i fent present que si se va equivocar al arribar en atenció als meus drets intel·lectuals, no s'ha equivocat respecte a la meua lleialtat.

No crec que la monarquia i les seves persones estiguin avui menys enalades que quan he valg encarregar jo el Govern.

He recordat també al rei per què va esser aquella crisi,quina fou la meua intervenció en ella i per què me sentí jo amb autoritat moral però no sentíme preocupat per les coses que se'm dirigien.

Després he fet un examen de nostres relacions amb el Vaticà i amb Fransa, de nostra acció militar al Marroc i de nostra acció militar principalment al Rif.

He examinat a continuació els projectes del Govern que han arribat a esser llei, especialment el de consums, del que cada dia n'estic més complaent, sense negar la possibilitat de reformes accidentals; el servei militar obligatori, que ahir fou aprovat, i demà anirà a la «Gaceta»; els projectes que afecten al problema religiós, com la supressió del jurament i disposicions governatives sobre cultes i signes exteriors.

He recordat aixímateix al monarca l'impuls sobre les mans mortes i la forma en què el Govern ha acordat complir la llei i perbribir.

Després he parlat dels propòsits del Govern sobre associacions i ensenyansa, en els quals tenim un criteri fixe i resolt.

He ponderat el valor social de la llei de colonisació interior i del contracte del treball, que constitueixen aspiracions que anem veure realitzades.

He exposat, a grans trets, la situació econòmica i financiera del país i els propòsits del Govern sobre pressupostos.

He parlat després del problema suscitats sobre l'aplicació de la pena de mort i el meu judici sobre la mateixa.

He exposat en quina actitud venien les distintes forces parlamentàries a les Cambres respecte a la política del Govern sobre els anunciats projectes de llei i sobre la reforma del reglament.

Per més que diàriament tinc l'honor de conversar amb el rei, dignantse aquest recollir les meves impressions sobre's assumptes del dia i per lo tant coneix el meu criteri, actitud i propòsits, m'ha semblat, encara que no acostumo canviar amb els meus discursos la regia atenció, mantenintme en el to pla a que l'amabilitat del rei m'invia, que avui era convenient donar caràcter de discussió a les meves manifestacions, per que el rei i el Consell de ministres no puguin trobar en els debats parlamentaris sinó ampliació, desenvollop i glossa de lo que sistemàticament he dit avui i per que'l rei estigui ben enterat de l'actitud de la força política i pugui així conèixer i preveure totes les eventualitats.

El rei ha tingut a bé suportar la meua extensa peroració amb una bondat acostumada i després d'aquest discurs, com que ja era molt tard, s'ha donat per acabat el Consell, fent el monarca alguns decrets.

Fins aquí la referència que quasi textual ha fet el president del Consell.

Després, parlant confidencialment amb els periodistes, deia el senyor Canalejas que els discursos seu ha obert al seu desig de que no hi hagi equivocs en sa conducció, però més que estima que no pot haver-hi.

— Jo, afegeix, mai he dit res ni faré res que no sia conegut abans pel rei.

La meua actitud és clara i en els meus actes mai se podrà veure cap cosa que no respongui a la lleialtat que com a norma de conducció me tinc imposada.

Comissió valenciana

Han arribat a Madrid l'arxobisbe i el secretari de Valencia que com es sabut venen a presentar un homatge de gratificació que aquella ciutat tributa als reis.

Demà, a dos quarts de dotze, seran rebuts per don Alfonso.

Això, amb esser important, queda relegat a segon terme amb aquesta altra declaració del senyor Canalejas: «El debat polític se iniciarà ademés en el Congrés, perquè si se iniciés en el Senat se podria creure que'l Govern preté restar-li importància».

Però, què és això? És que'l Senat no es constituïa? És que no estan en el les principals figures de la política espanyola?

Jo, davant d'aquesta declaració, me limito a enunciar una interpel·lació sobre la política del Govern.

El ministre de la GOVERNACIÓ diu que don aquest debat interessa molt als republicans i als socialistes, que tenen més representació en el Congrés, i ademés foren els els primers que anunciaren el projecte d'interpel·lar al Govern, se planteja el debat en l'altra Cambra, sense que això signifiqui desconsideració de cap mena per el Senat.

El senyor MAESTRE demana que's portin a la Cambra tots els dades relacionats amb nostra gestió al Marroc.

El senyor PRAT pregunta què farà amb els que no paguin l'impost sobre lloguer i diu que ja que amb la supressió de les cases s'han evitat els mauters, ara se van a presentar els mauters dels impostos subalterns.

El ministre de la GOVERNACIÓ diu que en la primera recomandació de l'impost d'ingrés s'ha vist que l'ha pagat el 70 per 100 dels lloguers i que encara haurà pagat en major proporció en el segon trimestre.

Afegeix que'l criteri de Barcelona, que es el del Govern, és que procedeix la via executiva contra aquells que no paguin l'impost.

El marquès de MOCHALES demana que se portin a la Cambra uns expedients de l'any 1880 sobre ocupació de monedes d'or falses de pes i de llei.

El ministre d'INSTRUCIÓ diu que en elecció es dret dels representants del país demanar que's doni dretes creixen que poden facilitar sa acció fiscal, però considera que han de tenir molt en compte tant el senyor Maestre com el marquès de Mochales que aquests documents que perjudiquen al erari del país i que deuen mantenir-se secrets, no vindran a la Cambra.

S'entra en l'orde del dia i se procedeix al sorteig de seccions.

Després se dona compte del resultat i se aixeca la sessió.

LO DE MELILLA

Nomenament. — Entre generals

Ha sigut nomenat el general don Màxim Ramos per al mando de la divisió provisional de Melilla, substituïnt al general don Francisco Aguilera al quí fou admesa la dimissió presentada per motius de salut.

El corresponal de «A B C» a Melilla, diu que podrà esser cert el disgust del general Aguilera, però s'ha fantasmat respecte a ses causes.

El general Aguilera estimà que al creure una divisió manada pel general Larrea, que operés en la comarca de Sahul fins els confins de Quebdana, ses tropes anaven a permancer inactives al Quert i sol·licità la situació de quartel.

Aquí, afegeix el corresponal, tothom estima com un dels majors terrors del general Aldave la creació de la divisió Larrea i lamenta que per passions personals hagin hagut de fer propòsits d'interès de la patria a l'honor personal.

Melilla. — Circula'l rumor de que la princesa Beatriz de Saxonia, esposa de l'infant don Antoni d'Orleans, vindrà a viure en aquesta plaça, mentre aquell perenneix en operacions.

Tots els fets que hi ha en els hospitals, inclos el capità Maichandayana, milloren notablement.

Ahí va ploure a estones.

SENAT

Sessió del dia 18

A dos quarts de quatre comença la sessió presidint el senyor López Muñoz.

En el banc blau se troben els ministres d'Instrucció Pública i de la Guerra, aquest d'últim.

El senyor ALVAREZ GUIJARRO, a prefeix de recullir una alusió que se li va dirigir en l'anterior etapa parlamentària, les emprem contra la política econòmica del Govern, dient que perjudica al Tresor, en molts milions solament en personal.

En la darrera sessió, afegeix, el senyor Rodríguez Samperio va calcular aquests augmentos en 47 milions.

El marquès de MOCHALES: Y se va quedar curt.

El comte de ESTEBAN COLLANTES: Doncs, no sol el senyor Rodríguez Samperio, esser curt (Rialles).

El senyor ALVAREZ GUIJARRO: Les xifres que allavors va llegir el senyor Rodríguez Samperio eren febles per mi i al parlar ara ho haig per demostrar que no mentia.

S'extén en consideracions sobre aquest punt i el president li prega que reservi tot judici fins que estigui present el senyor Canalejas.

El senyor RODRIGAREZ: No puc menys que contestar a S. S.

S. S. ha donat la paraula per una alusió i resulta que inicia un debat que jo accepto quan li plagui a la Cambra. Vol S. S. que discutim? Doncs discutim.

Respecte a l'actitud del president del Consell que tant ha molestat a S. S., tinc de dir que de tots es coneguda l'exactitud de correcció del senyor Canalejas.

El senyor ALVAREZ GUIJARRO: Jo no he dubtat mai d'aquesta correcció; però què pot negarme que'l senyor Canalejas va dir en aquella sessió que's meus dades (textual) mentien més que la «Gaceta».

Aquesta és l'actitud que jo he volgut recollir i que rebutjo.

Ademés, vull saber si anem a emprendre una tasca econòmica profusa.

El comte de ESTEBAN COLLANTES: elogio calurosament al rei per haver induït al «Chato de Cuquet», i la vota però que aquesta pietat i estalvi de vessament de sang l'indint tot, absolutament tot.

Dedicant un record a les famílies del jutge l'habilitat i l'agilitat motris per les turques a Culera.

Elogia els tribunals militars per la seva tasca.

Y passa a fer un preg.

Aquest, diu, està relacionat amb el plantejament del debat polític en el Congrés, perquè sembla que s'ha accedit a iniciar en la Cambra popular, segons propia declaració del senyor Canalejas, per haver-ho demanat per carta la Comissió Republicana Socialista.

Això, amb esser important, queda relegat a segon terme amb aquesta altra declaració del senyor Canalejas: «El debat polític se iniciarà ademés en el Congrés, perquè si se iniciés en el Senat se podria creure que'l Govern preté restar-li importància».

Però, què és això? És que'l Senat no es constituïa? És que no estan en el les principals figures de la política espanyola?

Jo, davant d'aquesta declaració, me limito a enunciar una interpel·lació sobre la política del Govern.

El ministre de la GOVERNACIÓ diu que don aquest debat interessa molt als republicans i als socialistes, que tenen més representació en el Congrés, i ademés foren els els primers que anunciaren el projecte d'interpel·lar al Govern, se planteja el debat en l'altra Cambra, sense que això signifiqui desconsideració de cap mena per el Senat.

El senyor MAESTRE demana que's portin a la Cambra tots els dades relacionats amb nostra gestió al Marroc.

El senyor PRAT pregunta què farà amb els que no paguin l'impost sobre lloguer i diu que ja que amb la supressió de les cases s'han evitat els mauters, ara se van a presentar els mauters dels impostos subalterns.

El ministre de la GOVERNACIÓ diu que en la primera recomandació de l'impost d'ingrés s'ha vist que l'ha pagat el 70 per 100 dels lloguers i que encara haurà pagat en major proporció en el segon trimestre.

Afegeix que'l criteri de Barcelona, que es el del Govern, és que procedeix la via executiva contra aquells que no paguin l'impost.

El marquès de MOCHALES demana que se portin a la Cambra uns expedients de l'any 1880 sobre ocupació de monedes d'or falses de pes i de llei.

El ministre d'INSTRUCIÓ diu que en elecció es dret dels representants del país demanar que's doni dretes creixen que poden facilitar sa acció fiscal, però considera que han de tenir molt en compte tant el senyor Maestre com el marquès de Mochales que aquests documents que perjudiquen al erari del país i que deuen mantenir-se secrets, no vindran a la Cambra.

S'entra en l'orde del dia i se procedeix al sorteig de seccions.

Després se dona compte del resultat i se aixeca la sessió.

LO DE MELILLA

Nomenament. — Entre generals

Ha sigut nomenat el general don Màxim Ramos per al mando de la divisió provisional de Melilla, substituïnt al general don Francisco Aguilera al quí fou admesa la dimissió presentada per motius de salut.

El corresponal de «A B C» a Melilla, diu que podrà esser cert el disgust del general Aguilera, però s'ha fantasmat respecte a ses causes.

El general Aguilera estimà que al creure una divisió manada pel general Larrea, que operés en la comarca de Sahul fins els confins de Quebdana, ses tropes anaven a permancer inactives al Quert i sol·licità la situació de quartel.

Aquí, afegeix el corresponal, tothom estima com un dels majors terrors del general Aldave la creació de la divisió Larrea i lamenta que per passions personals hagin hagut de fer propòsits d'interès de la patria a l'honor personal.

Melilla. — Circula'l rumor de que la princesa Beatriz de Saxonia, esposa de l'infant don Antoni d'Orleans, vindrà a viure en aquesta plaça, mentre aquell perenneix en operacions.

Tots els fets que hi ha en els hospitals, inclos el capità Maichandayana, milloren notablement.

Ahí va ploure a estones.

De Melilla

Melilla. — Els camps estan intranzitables. Continuen ben tancats els presoners que els moros van fer en el combat del 27 de desembre.

Noctius del Quert asseguren que petits grups de moros no paren de passar el triu en direcció al soc de Jéma.

Operació militar

Telegrama oficial

S'ha rebut en el ministeri de la Guerra un telegrama oficial del general Aldave, en el que's diu lo següent:

«S'ha ocupat el mont Arruit. L'operació s'ha efectuat com estava plantejada, amb insignificants baixes.

La columna Pereira fou la primera que ocupà la posició a les 9.20, arribant a les 9.50 el general Larrea amb la columna Villalón.

La darrera en arribar fou la columna Pacheco.

A les dotze del matí comensà el replegament de la columna Pereira, marxant a Bucehala, on se troba el general Aldave.

El general Larrea s'ha quedat a Arruit on pernoctarà amb la columna Villalón, dues bateries de campanya i una de muntanya, un esquadró de cavalleria i dues companyies de sapadors amb el fi d'actuar les fortificacions que's fan.

El general Navarro ha ocupat el mont Bucfieri, dispersant als moros amb l'artilleria i sense novetats.

La columna Larrea ha ocupat el mont l'heverel, amb l'ajuda del general Navarro.

El regiment de Saboya i una bateria de campanya han ocupat les posicions convenients per protegir el replegament.

La brigada Andino ha maniobrat en una extensa planúria, replegades després per ocupar el soc del Kemis.

Acaba dient el general Aldave que ja començarà el resultat del replegament de les columnes i que la del general Pereira, al pendre'l mont l'heverel, tingué sis ferits entre soldats i indígenes de l'Arca amiga.

Madrid, 18, de 11 a 1 matina

Els aplicatoris

Actualment hi ha en el Congrés 387 aplicatoris pendents de resolució per processar a diputats.

En Romanones i els qües de les minories

En la reunió que amb el president del Congrés han celebrat els qües de minories ja dita Cambra, el comte de Romanones donà compte del projecte del Govern de discutir quant abans els aplicatoris pendents qual nombre es escandalós i la precisa una mesura radical.

S'acordà què dissabte comenci la discussió.

El senyor Maura se mostrà conforme amb els desigs del Govern.

Els senyors Azcarate, Lerroux i Llorens no estigueren conformes i manifestaren la seva opinió de que s'havia de discutir altres assumptes més urgents. Opiniaren dits senyors que tal debat havia d'aplacarse per una altra ocasió.

El senyor Lerroux anuncià que's radicals discutiran ampliamet els aplicatoris sense fer obstrucció.

Declarà que no estava conforme amb que els aplicatoris se discutissin abans que'l reglament de la Cambra, doncs creu que deu comensarse pel procediment que hi ha que segueix per processar als diputats.

En vista del desacord el comte de Romanones donà per acabada la reunió anunciant que demà passat començarà'l debat sobre's aplicatoris.

El dissabte començarà també la discussió del projecte de reforma del reglament del Congrés.

Després començarà'l debat polític.

Acabada la sessió del Congrés celebraren una llarga conferència el comte de Romanones i el senyor Canalejas.

Arribà després a la reunió'l senyor Garcia Prieto i més tard el ministre de la Governació.

La reunió durà prop de dues hores.

El senyor Canalejas ens digué després que l'objecte de la reunió havia sigut canviar impressions sobre's treballs parlamentaris i ultimar els fets respecte al debat polític.

En aquest el primer en parlar serà'l diputat federal socialista senyor Lluís de Zulueta, després parlaran els senyors Baral i Salaberry i per a alusions intervindran els senyors Azcarate, don Melquíades Alvarez, Pau Iglesias i Lerroux.

No se sab si el senyor Maura hi intervindrà, però ara se mostra molt reservat.

El senyor Canalejas contestarà al senyor Zulueta, per esser el primer en intervenir. Després confirmà el senyor Canalejas tot quan hem comentat abans sobre la discussió dels aplicatoris.

L'incident Redondo-San Luis

Al secretari del Circul Liberal senyor Redondo se li ha retirat el passe que tenia per entrar al Congrés, i que per cert, no era seu.

El comte de Romanones estava molt enfadat per l'incident ocorregut en els passadissos de la Cambra entre dit senyor i el comte de San Luis, del que ja donem compte en els telegrams de primera hora de la tarde.

Sembla que hi ha un desfici pendent entre's senyors Redondo i comte de San Luis, i que's contendents estan buscant padrins.

Colonisació interior

La Comissió de colonisació i repoblació interior ha acordat en una reunió que ha celebrat avui en vista dels molts informes rebuts distribuirlos entre's individus que componen dita Comissió pera estudiarlos i en plas breu emetre dictamen respondent a les explicacions del Govern.

La Llei d'Associacions

La Comissió del Congrés que enten en el projecte de llei d'associacions se reunirà aviat per que's individus de dita comissió dels seus treballs per l'informació practica sobre'l projecte de llei.

Se diu que entre's individus de la citada Comissió no hi ha unanimitat de parners.

S'afegix que's possible que tardí molt en posarse a discussió'l projecte i fins se assegura que'l Govern l'abandonarà.

Els radicals

En la reunió que ha celebrat aquesta tarda la minoria radical del Congrés, el senyor Lerroux ha manifestat que no pot consentir que lo que acordà el Govern sobre's aplicatoris tinguí efectes retroactius.

S'acordà que's senyors Baral i Lerroux intervingueren en el debat polític, el primer en lo que's refereix als successos de Valencia i el segon respecte als de Saragossa.

El senyor Lerroux se reservà intervenir pera alusions que no eren convenientes.

S'aprobà l'actitud adoptada pel senyor Lerroux en la reunió de qües de minories amb el comte de Romanones.

Madrid, 19, de 1 a 3 matina

Els projectes del ministre de la Guerra

Llei orgànica del Estat Major General

El ministre de la Guerra ha llegit avui en el Senat el projecte de llei orgànica de l'Estat Major General de l'Exèrcit.

Serà constituït l'Estat Major General de l'Exèrcit pels capítans generals, tinentes generals, generals de divisió i generals de brigada.

El personal se dividirà en dues seccions, d'activitat i de reserva, pertencient a la primera els generals que tinguin destí o estiguin de quartel i els que no havent complert l'edat per esser baixa, segons el projecte, tindran assignat física per el servei actiu. Pertencent a la secció de reserva els que hagin completat dita edat, els inutilitzats per les funcions actives del servei o els que ingressin en ella per sa propia instància.

El Govern podrà disposar en tot temps el passe a la secció de reserva dels oficials generals que no tinguin els aptituds necessàries per el servei actiu encara que no hagin arribat a l'edat indicada.

L'empleu de capità general d'exèrcit constituirà la més alta dignitat de la milícia, otorgantse com a recompensa extraordinària a mèrits que aprecià el Govern lliurement i sense cap restricció.

Els tinentes generals i generals de divisió formaran una escala única en cada un de dits empleus per tots, els procedents d'infanteria, cavalleria, artilleria, enginyers i Estat Major.

Els generals de brigada figuraran en primer terme en les escalas respectives els de les cinc armes i cosos citats, aguantant ademés en una escala general per antiguitat.

La plantilla serà a saber: 2

ESPECTACLES

GRAN TEATRE DEL LICEU. — Avui, divendres, no hi ha funció. — El dissabte, primera de «Rigoletto», per la cèlebre De Hidalgo, Stracciari, Krimer, Nicoletti-Kormann i Perini. — **NOTA:** Per equiparar les estrenes amb els torns, la funció del dissabte correspondrà a la 37.ª d'abonament, torn impari. — El diumenge, a la tarda, extraordinària funció de «El barbero de Siviglia», per la senyoreta De Hidalgo i senyors Stracciari, Perca, Nicoletti i Trevisan. — A la nit, «Cavalleria rusticana» i «Titania». — Se despatxa a comptaduria.

Teatre Circo Barcelonès
GRAN CINEMATOGRAF
Avui, divendres, sessions completes, de quatre a set tardes i de nou a dotze nit.

30 PEL·LICOLES, 30
de veritable estrena, entre elles:
MAX Y JANE QUIEREN SER ARTISTAS
REINA DE LA BELLEZA
EL TORNEO DE LA BANDA DE ORO
LA HIJA DEL FERROCARRIL
LA DOS HUEFANAS
EL REGISTRO DE LA POLICIA
AMOR Y AMISTAD (Nordisk)
Y ERIGONE (Cines)
PREUS ECONOMICOS
Palco sense entrada, 1 pesseta; butaca de preferència, 0'50; entrada a platea, 0'25; primer pis, 0'15; segon pis, 0'10.

TEATRE ROMEA
Companya còmic-dramàtica de l'eminent primer actor

Ricart Calvo
primera actriu

RAFAEL ABADIA
Avui, divendres, a un quart de deu del vespre la preciosa comedia joia del teatre clàssic, del mestre Tirso de Molina.

El vergonzoso en palacio
lectura de poesies de l'excel·lent poeta Joan Maragall, pels artistes senyors Calvo y Vaz y senyoreta Abadia, en homenatge a tan malagratat poeta. — Demà, primera representació de

El alcalde de Zalamea
Diumenge, tarde, el magnífic drama.

El zapatero y el rey
Nit, segona representació de

El alcalde de Zalamea
Se despatxa a comptaduria.

Teatre Tivoli Grandiosa companya de sarsuela i opereta, dirigida pel senyor Fernández i mestre Josep Espeita, de la qual formen part les eminents tiples Antonia Arrieta i Pura Montoro i els senyors Fernández, Pedrola, etc. — Demà, dissabte, nit, a un quart de deu, debut de la companya. Primer, estrena en aquest teatre de

LA SUERTE DE ISABELITA
de Martínez Sierra i mestre Calles, per la Montoro i M. Fernández, segon (tres actes).
— **EL CONDE DE LUXEMBURG**
per les sens parell A. Arrieta, P. Montoro i Fernández. — Diumenge, tarde, a dos quarts de quatre i a un quart de deu nit, dues grans funcions, amb l'estrena de la preciosa opereta en tres actes, «La niña de las mulas». — En ensaig, «La mujer divorciada», arreglo de Josep J. Cadenas y mestre Lleó, d'èxit immens en el teatre Espanya, de Madrid.

Teatre de Novetats

Tournée de l'eminent artista
MARTHE REGNIER
TRES UNQUES REPRESENTACIONS
els dies 22, 23 y 24 de gener de 1912
Continua obert l'abonament en l'Administració del teatre, d'onze a una del matí, de quatre a sis tarde i de nou a onze nit.

EL DORADO (Teatre de Catalunya). — Companya Llarra - La Riva. — Avui, divendres: la comedia en dos actes, «Doña Clara», i la nova comedia en dos actes, de Serra i Joaquim Alvarez Quintero, «Pueblo de las mujeres». — Dissabte i diumenge, tarde i nit, «Pueblo de las mujeres».

Teatre Nou Avui, divendres, 19, a les quatre, senzilla, 10 cèntims: «El primer beso». — A les cinc, doble 20 cèntims: primer, «La festa de San Antonio»; segon, «La real hembra», per Maria Lacalle. — Nit, a dos quarts de deu, funció sencera, 30 cèntims: primer, «La festa de San Antonio»; segon, èxit colossal.

LA CASTA SUSANA
interpretació colossal. Triomf de tota la com-

panya. Ovarions delirants a Consol Bailló cantant el brindis del xampany i la cançó de la Susana.

TEATRE CÒMIC
Gran companya d'opereta dels senyors CORNADO-RIBÓ. — Dissabte, debut.

2 Estrenes, 2 - 6 Actes, 6
El aldeano alegre

opereta en tres actes, per la senyora DARNIER y demés parts de la companya.

La divorciada
opereta en tres actes, música de Leo Fall, per les senyores CASALS, DARNIER y demés parts de la companya.

Teatre Apolo Avui, divendres, a les nou. Gran festival a benefici de l'escriptor don Antoni Herrero. Primer, el drama en tres actes, de J. Benavente, **EL NIDO AGENO**

per la companya d'aquest teatre. Seguiran les atraccions que's nomenen: primer, el celebrat duet «Les Sobranis»; segon, la notable artista «La Torreria»; tercer, el popular Pepe Marqués; quart, la cancionista Pepita Acarreta; quint, la genial artista

BIANCA STELLA
sist, les simpàtiques Tudelinas y Garci-Niño y els senyors Matheos y Fanals. — Demà, dissabte, estrena del drama en sis actes,

Los esclavos blancos
y el «Cabo Noval» (La guerra de Melilla).

Bohemia Modernista
RONDA SANT ANTONI
CARNAVAL DE 1912

6 GRANS BALLS DE DISFRESSES els dies 20 y 27 de gener, 1, 3, 10 y 17 de febrer. Saló de ball el més gran del món, adornat artísticament baix la direcció del senyor Pallés, jardineria y il·luminació inclosius, de manera que cada ball presentarà distint y fantàstic aspecte. — Els valuosos premis a nostre concurs de disfresses, ens porten tant abundància de màscares, que fan l'espectacle més simpàtic del Carnaval. — **PREUS:** Abonament de soci per la 6 balls, 6 pessetes, y per al primer, transeunt, 1 pesseta. — Per més detalls y invitacions de senyora, Camisera Bastida, Passeig de Gracia, 18, y Canuda, 7.

FRONTÓ COMTAL

Avui, gran partit a les quatre tarde. Rojos: Sabarrie y Otegui. Blaus: Germans Casals. — Entrada, 1'50 pessetes.

LA RABASSADA
Hotel-Restaurant
amb calefacció a vapor

Obert dia y nit. — Gabinet particulars. Cuina de primera. — Servei a la Carta y

Cobertes desde 5 pessetes

Atraccions Americanes

Scenic Railway, Water Chute, Bowling

Alloys Cake-Walk, Casa encantada, Palau de cristall, Palau de la rialla, Pas-

seigs, etc.

Entrada, 0'50 ptes.

amb dret a escullir una atracció.

Casino particular - Jocs variis

RESTAURANT DE LUXE

Servei a la gran carta. — «Chef» de Paris.

Concerts diaris per la

ORQUESTRA DE TIGUANES

Tramvia directe, sortint cada 20 mi-

nuts, desde la cantonada del carrer Cray-

winkel a LA RABASSADA. Automòbils

desde can Gomis a LA RABASSADA. Car-

rutges desde Tibidabo a LA RABAS-

SADA. Automòbils de luxe directes,

sortint desde enfront a la Porta de l'An-

gel, cantonada Santa Agna, fins a LA

RABASSADA, de onze matí a onze nit.

Concerts

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - 3, GIMOL, 3

Telèfon 1801

Divendres, tarde, espectacle herms, totes

les artistes. Últimes funcions de

Miss Nelly-Nell

UN CAPITAN DE LANCIEROS

Nit, «Si te pica riscates». Èxit del passatge mím-

ic «Las modelas», per MISS NELLY-NELL y

l'escultural HURLER, les quals després del desha-

bill, ballaran per lo alt LA GRAN RUMBA

MEXICANA. — Avui, debut de Mlle. SUZANNE

GUYTA y estrena de SEUL. — ENFINI, comedia

en un acte, per Mr. DELPRAD y Mlle. MAURYCIA. — Demà, gran novetat.

Gran Eden Concert-Assalt, 12
Telèfon 2.461. — Tots els dies, tarde, a dos quarts de quatre. — Nit, a les nou. — Grans espectacles. — Entrada lliure.

ALOZAR ESPAÑOL - 7, Unió, 7
Tots els dies, tarde y nit. GRAN TROUPE DE VARIETES. — SANSUELETES CÒMIQUES. Restaurant a la carta. Servei del orde, dia y nit.

Cinematògrafs

SALA MERCE - Cine y Grilos
Espléndit Naixement
amb vistes panoràmiques y animades de gran art. Ningú deu deixar de visitar tan interessant espectacle.

Gran Cinematògraf
Les millors pel·lícules que's projecten a Barcelona, variantse diàriament el programa.

Gran Saló Doré

Avui, divendres, herms programa de pel·lícules y

4 colossals atraccions, 4

Virginia Aragón
y son excentric.

PIATTI
amb els seus gossos.

TRIO VALERY
clowns musicals saltadors, número de primer orde.

Últims dies de la celebrat europea

THERONS

els quals son ovacionats diàriament en son nou número. — Dilluns, 22, gran funció en honor y despedida de

THE THERONS

Dimecres, 23, lo més gran de l'època

Les Florence Mecherini

Per aquesta atracció, l'orquestra serà

augmentada amb diversos professors.

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE. — Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50. Els divendres, bouillabaisse. Dissabtes, menú corrent y vegetarià.

Botlletí comercial
18 de gener de 1912

Moviment de Borsa

Segueix la desanimació en nostre Centre borsàtil. En la sessió d'ahir els rotllons no lo-

graren animarse y la cotització se feu amb poca empenta.

L'interior obri a la sessió del matí a 84'82 y a la tarde tancà a 84'77.

Els demés valors se cotisaren amb la mateixa tendència.

Madrid y París no acusaren novetat; únicament s'hi observà que's nostres valors

perdrien alguns cèntims.

En la primera de les sudides plagues se cotisà l'interior a 84'75 y en la segona l'Ex-

terior espanyol a 85'05. Els Nords a 43'6, els Alacants a 42'6 y els Andalusos a 27'3.

BORSA DE MADRID

Interior comptat..... 84'70

Riu de la Plata..... 181'80

Amortizable 5 per 100..... 181'80

— a per 100..... 450'00

Banc d'Espanya (accions)..... 293'50

Accions Tabacalera..... 496'00

Sucreria preferent..... 43'75

— ordinaries..... 43'75

— obligacions..... 107'90

Liures..... 27'22

BORSA DE BARCELONA

Cotització oficial

Londres, 90 dies vista..... 26'60

— xec..... 27'26

París, xec..... 8'05

Madrid y plagues banca, a 8 d'v..... 0'30

Efectes públics espanyols

Deute Inter. fl de mes (abril)..... 84'825 84'775 84'80

— fl pròxim..... 84'825 84'775 84'80

— comp, serie A..... 85'95

— B..... 85'95
— C..... 85'95
— D..... 85'95
— E..... 84'70
— F..... 84'775
— G..... 84'75
— H..... 84'75
— I..... 84'75
— J..... 84'75
— K..... 84'75
— L..... 84'75
— M..... 84'75
— N..... 84'75
— O..... 84'75
— P..... 84'75
— Q..... 84'75
— R..... 84'75
— S..... 84'75
— T..... 84'75
— U..... 84'75
— V..... 84'75
— W..... 84'75
— X..... 84'75
— Y..... 84'75
— Z..... 84'75

Obligacions comptat

Nord d'Espanya, prior. Barcelona..... 82'50

— Lleida, Rou, Tar..... 85'95 85'95 85'95

— Villalba a Segovia..... 85'95 85'95 85'95

— esp. Alm. Val. Tar..... 85'95 85'95 85'95

— Osea a Fr., alt. lin..... 85'95 85'95 85'95

— Mines Sant Joan Abades..... 85'95 85'95 85'95

— Tarragona a Barc y Fransa..... 85'95 85'95 85'95

— Madrid, Sarag. Alie, serie A..... 100'00 100'00 100'00

— — B..... 100'00 100'00 100'00

— — C..... 100'00 100'00 100'00

— — D..... 100'00 100'00 100'00

— — E..... 100'00 100'00 100'00

— — F..... 100'00 100'00 100'00

— — G..... 100'00 100'00 100'00

— — H..... 100'00 100'00 100'00

— — I..... 100'00 100'00 100'00

— — J..... 100'00 100'00 100'00

— — K..... 100'00 100'00 100'00

— — L..... 100'00 100'00 100'00

— — M..... 100'00 100'00 100'00

— — N..... 100'00 100'00 100'00

— — O..... 100'00 100'00 100'00

— — P..... 100'00 100'00 100'00

— — Q..... 100'00 100'00 100'00

— — R..... 100'00 100'00 100'00

— — S..... 100'00 100'00 100'00

— — T..... 100'00 100'00 100'00

— — U..... 100'00 100'00 100'00

— — V..... 100'00 100'00 100'00

— — W..... 100'00 100'00 100'00

— — X..... 100'00 100'00 100'00

— — Y..... 100'00 100'00 100'00

— — Z..... 100'00 100'00 100'00

— — A..... 100'00 100'00 100'00

— — B..... 100'00 100'00 100'00

— — C..... 100'00 100'00 100'00

— — D..... 100'00 100'00 100'00

— — E..... 100'00 100'00 100'00

— — F..... 100'00 100'00 100'00

— — G..... 100'00 100'00 100'00

— — H..... 100'00 100'00 100'00

— — I..... 100'00 100'00 100'00

— — J..... 100'00 100'00 100'00

— — K..... 100'00 100'00 100'00

— — L..... 100'00 100'00 100'00

— — M..... 100'00 100'00 100'00

— — N..... 100'00 100'00 100'00

— — O..... 100'00 100'00 100'00

— — P..... 100'00 100'00 100'00

— — Q..... 100'00 100'00 100'00

— — R..... 100'00 100'00 100'00

— — S..... 100'00 100'00 100'00

— — T..... 100'00 100'00 100'00

— — U..... 100'00 100'00 100'00

— — V..... 100'00 100'00 100'00

— — W..... 100'00 100'00 100'00

— — X..... 100'00 100'00 100'00

— — Y..... 100'00 100'00 100'00

— — Z..... 100'00 100'00 100'00

— — A..... 100'00 100'00 100'00

— — B..... 100'00 100'00 100'00

— — C..... 100'00 100'00 100'00

— — D..... 100'00 100'00 100'00

Or de quatre duros..... 7'20 —
Or de un y dos duros..... 5'60 —
Dollars..... 10'00 —
Lliures esterlines..... 27'03 ptes.
Franco..... 7'70 p. 130
Mauco..... 132'90 —

Plassa de Barcelona
COTONS

Preus corrents de cotons en rama, donats per la Junta

Sindical del Col·legi de Corredors Reials de Comerç

de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia Middling Fully good Good Mid-

N.-Ord.-Texas 194 a 186 150 a 180 154 a 158

Altres ports..... 150 a 150 154 a 158

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa BOUTA GAUSSIN Y C^a, carrer

Princesa, 61.

CAFE (good average)

Maig..... 75'25 76'50

Juny..... 74'75 76'00

Juliol..... 74'50 76'00

Agost..... 74'25 75'75

Setembre..... 74'25 75'75

Octubre..... 74'25 75'75

Novembre..... 74'25 75'75